

خدا در اندیشه انسان

استاد شهید آیت الله مرتضی مطهری

انتشارات صدرا

۱۳۹۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۹	خدا در آینه اندیشه بشر تشبیه ذهن انسان به آینه تفاوت‌های آینه و ذهن بشر:
۱۳	۱. آینه خطایاب نیست
۱۵	۲. خودآگاهی ذهن
۱۶	خدا چگونه در آینه اندیشه بشر منعکس می‌شود؟
۱۷	مواجه نبودن با آینه ذهن انسان
۱۸	۳. ذهن انسان به درون اشیاء نفوذ می‌کند چگونگی نفوذ ذهن در عمق اشیاء
۲۰	نامحدود در ذهن منعکس نمی‌شود
۲۱	شناخت خدا از راه تغییر اشیاء جهان
۲۷	استدلال ابراهیمی
۲۸	شناخت فلسفی خدا از راه امکان و احتیاج
۲۹	شناخت خدا از راه نظم و توجه به هدف در طبیعت

بررسی نظریه تأثیر شرایط عینی و ذهنی در فکر انسان

۳۴	ادعای تابعیت مطلق اندیشه از شرایط عینی و ذهنی.....
۳۵	توضیح نظریه.....
۳۸	دو تفاوت نظریه حکمای اسلامی با این نظریه..... دو ایراد این نظریه:
۴۰	ایراد اول.....
۴۱	ایراد دوم.....
۴۳	تلازم میان نفی انسان و نفی خدا.....
۴۴	تفاوت.....
۴۷	مقال به علامه حلی.....
۴۸	بی اعتباری همه فلسفه‌ها طبق این نظریه.....
منشأ اعتقاد بخلق بشر است	
۵۲	دوگونه نظریه.....
۵۴	اشتباه برخی مورخان این.....
۵۷	علت رجوع بشر به امور ماوراء.....
۵۸	دلایلی دیگر در ابطال نظریه جهل بپرس.....
۶۰	حکایتی از برخورد انفعالی در مواجهه با نظرات دیگران.....
۶۳	حکایتی دیگر.....
۶۵	نتیجه‌گیری.....
جهان، بدون یک حقیقت بی‌نیاز قابل توجه نیست	
۶۸	موجود محدود یعنی موجود نیازمند.....
۶۹	آیا هرچه در عالم هستی است نیازمند است؟.....
۷۰	مثال به فرض زمین با نیروی جاذبه بی‌نهایت.....
۷۳	مثال به ضامنهای نامتناهی.....
۷۴	عالم هستی بدون حقیقت بی‌نیاز قابل توجه نیست.....
۷۶	سخن حیرت‌آور راسل.....
۷۹	شناخت ناقص اروپا از فلسفه اسلامی.....
۸۱	مناط احتیاج به علت چیست؟.....

پاسخ متکلمین ۸۱
پاسخ فلاسفه ۸۲

شناخت خدا از راه نقصها و کمالات موجود در عالم

آیا فکر انسان تابع شرایط عینی و ذهنی است؟ ۸۶
تأثیر بیستها اولین قربانی فلسفه خود ۸۸
امتن استقلال اندیشه در شرایط مختلف عینی و ذهنی ۹۰
سال به علی علیه السلام ۹۰
شناخت خدا از راه نقصها و کمالات موجود در عالم ۹۳
نقص و کمالات عینی ۹۴
سه راه حدیثی ۹۶
صفات ثبوتیه صفات سلبیه ۹۷
اشاره‌ای به برهان اسم ۹۹

www.ketab.ir

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

کتاب حاضر «شناخت خدا» پنج سخنرانی از استاد شهید آیت الله مطهری تحت عنوان «خدا در سدیسه انسان» است که در مسجدهای حضرت ابوالفضل و صاحب الزمان (عج) تهران در سال ۱۳۵۴ هجری شمسی در جلساتی که بیشتر آن را دانشجویان و قشر تحصیل کرده تشکیل می دادند ایراد شده است. این مباحث - همان طور که از عنوان آن پیداست - درباره شناخت خدا و ریشه پیدایش فکر خدا در شبهات توجه به شبهات مطروحه از طرف دانشمندان ماتریالیست است که در ضمن آن به نقادی ذهن انسان نیز پرداخته شده است. آنچنان که از مباحث این سخنرانیها پیداست مابین برخی جلسات، جلسه یا جلساتی بوده است که متأسفانه نوار آنها در دست نیست ولی با توجه به این که استاد معمولاً در ابتدای هر جلسه اشاره‌ای به مبحث گذشته داشته‌اند تا حدودی این

کاستی بر طرف شده است.

با این وجود، مباحث این کتاب، بحث مسمتازی در خداشناسی و برخی مسائل مرتبط با آن از نظر محتوا و سبک بیان است و برای علاقه‌مندان به معارف اسلامی مغتنم و دانش‌افزاست. بعد از مباحث «خدا در اندیشه انسان» استاد شهید بحث «خدا در زندگی انسان» را در مسجد دیگری طرح کرده‌اند که آن مباحث نیز به صورت کتاب، همزمان با این کتاب منتشر شده است.

امید است این اثر همچون دیگر آثار آن اسلام‌شناس عظیم‌المنان در آشنایی بیشتر ملت بزرگ ایران خصوصاً نسل جوان با اندیشه ناب اسلامی مفید و مؤثر افتد. از خدای متعال توفیق بیشتر برای نشر آثار آن متفکر و فیلسوف و فقیه عالی‌مقام و آن حاضر و بر و پاره تن امام خمینی (ره) مسئلت داریم.

۱۲ اردیبهشت ۱۳۹۳

برای ۲ رجب ۱۴۳۵

سازمان تبلیغات اسلامی
شماره ۱۳۹۳